

TJÄNSTESKRIVELSE

Socialnämnden

2018-08-07

Social- och omsorgskontoret

Motion "Gör utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till praxis"

Dnr: 18/061

Sammanfattning av ärendet

Moderaternas fullmäktige-grupp har den 9 april 2018 väckt en motion i kommunfullmäktige om att göra utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till ny praxis.

Motionären föreslår att:

1. Södertälje kommun inför praxis att betala ut försörjningsstöd till kvinnan i hushållet
2. Övergången sker i samband med att det nya verksamhetssystemet tas i bruk under året.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innebär att kontoret ställer sig positiva till att se över nuvarande praxis kring utbetalningar av försörjningsstöd ur ett jämställdhetsperspektiv.

Då socialstyrelsen har ett pågående regeringsuppdrag att kartlägga socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv som slutredovisas i december 2018 föreslås nämnden att avslå motionen för att invänta socialstyrelsens slutsatser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2018

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande ang motion ”Gör utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till praxis” daterad 7 augusti 2018

Motion av Moderaternas fullmäktige-grupp ”Gör utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till praxis” daterad 9 april 2018

Ärendet

Moderaternas fullmäktige-grupp föreslår i en motion att Södertälje beslutar om ny praxis rörande utbetalning av försörjningsstöd som innebär att bidraget alltid ska utbetalas till kvinnan i hushållet. Ändringen föreslås genomföras i samband med införandet av nytt verksamhetssystem.

I dagsläget är det upp till upp till varje sökande att bestämma till vilket konto biståndet ska utbetalas och detta fylls i samband med ansökan. Vid nybesök informeras även de sökande om möjligheten att dela utbetalningen till två olika konton om man önskar det.

I Södertälje är det beslutat att mannen är registerledare för hushåll som söker försörjningsstöd. I många kommuner betalas bidraget automatiskt till mannen om han är registerledare men i Södertälje sker inga utbetalningar automatisk genom verksamhetssystemet. Detta innebär att frågan om förändring av registerledare och frågan om införande av ny praxis för utbetalningar är två separata frågor.

Socialstyrelsen fick i augusti 2017 i uppdrag av regeringen att kartlägga socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv och analysera kommunernas behov av stöd för att utveckla arbetsmetoder och insatser. Syftet är att få underlag för utformning av ett behovsanpassat stöd till kommunerna om arbetet med jämställdhet inom verksamheten för ekonomiskt bistånd. Uppdraget redovisas till regeringen i december 2018.

Kontoret delar motionärens bedömning att det är angeläget att se över praxis för utbetalning av försörjningsstöd ur ett jämställdhetsperspektiv. För att säkerställa att nytt arbetsätt tas fram i enlighet med bästa tillgängliga kunskap bör nämnden invänta socialstyrelsens slutsatser. Nämnden föreslås därför avslå motionen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har i nuläget inga ekonomiska konsekvenser eller behov av finansiering.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

1. Nämnden avstyrker motionen.
2. Nämnden antar yttrandet: *Yttrande över motionen "Gör utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till praxis"* som sitt eget.

Lenita Granlund
Socialdirektör

Therese Bladh
Utredare

Handläggare: Therese
Bladh
Staben
Telefon (direkt): 08-52301766
E-post: therese.bladh@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Akten

YTTRANDE

2018-08-07

Social- och omsorgskontoret

Socialnämnden

Yttrande över motionen "Gör utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till praxis"

Bakgrund

Moderaternas fullmäktige-grupp har den 9 april 2018 väckt en motion i kommunfullmäktige om att göra utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till ny praxis.

Motionären föreslår att:

1. Södertälje kommun inför praxis att betala ut försörjningsstöd till kvinnan i hushållet
2. Övergången sker i samband med att det nya verksamhetssystemet tas i bruk under året.

Yttrande

Beskrivning av nuvarande praxis för utbetalningar

Enligt Södertäljes nuvarande praxis är det upp till varje sökande att bestämma till vilket konto biståndet ska utbetalas. Den sökande fyller själv i utbetalningskonto i samband med ansökan. Det pågår för närvarande ett arbete med införande av ett digitalt ansökningsverktyg och i samband med utformningen av e ansökan har det lagts till en punkt där de sökande ska fylla i om man önskar få biståndet uppdelat mellan sig och sökande 2.

När det gäller rutinerna för nybesök informeras alltid de sökande om möjligheten att dela utbetalningen till två olika konton om man önskar det. I dagsläget förs ingen statistik över hur stor del av utbetalningarna som i dagsläget går till kvinnor respektive män.

Mannen som registerledare

I Södertälje är mannen registerledare i hushåll som söker försörjningsstöd vilket innebär att ärendet är registerat på mannen som sökande och kvinnan som sökande nr 2 även om ansökan gäller hela hushållet. I många kommuner som använder sig av ett så kallade SUS betalningar betalas försörjningsstödet ut automatisk till registerledarens konto via personnumret vilket i praktiken innebär att det i många kommuner är praxis att försörjningsstödet utbetalas till mannen.

Då Södertälje inte använder SUS betalningar sker inga utbetalningar automatisk utifrån uppgifterna i verksamhetssystemet utan de sökande måste alltid ange vilket kontonummer de vill att bidraget ska utbetalas till i samband med ansökan.

Det kan dock finnas andra jämställdhetsprincipiella skäl att se över beslutet att ha mannen som registerledare vilket är en fråga som varit uppe för diskussion vid ett flertal tillfällen men något beslut har aldrig tagits i frågan. Vilka resurser på kort sikt som krävs för att genomföra en sådan förändring har inte utretts inom ramen för detta uppdrag.

Pågående nationell kartläggning av ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv

Socialstyrelsen fick i augusti 2017 i uppdrag av regeringen att kartlägga socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv för att säkra en mer rättvis fördelning av försörjningsstödet. Bakgrunden till uppdraget är kunskapen om att socialtjänstens försörjningsstöd i dagsläget oftast betalas ut till mannen i en familj. Enligt regeringen är det angeläget att förändra detta då det bidrar till att förstärka eller bekräfta stereotypa föreställningar om mannen som familjeförsörjare samt riskerar att förstärka utsattheten för kvinnor som lever i våld i nära relation.

Kartläggningen ska enligt omfatta analys av arbetsmetoder, behovsbedömningar, utbetalningsmottagare, extern och intern samverkan, samt insatser för att motverka ekonomiskt våld. Syftet med kartläggningen är att ta reda på vilket behov kommunerna har av stöd för att utveckla arbetsmetoder och insatser ur ett jämställdhetsperspektiv. Som ett följduppdrag ska Socialstyrelsen ta fram ett behovsanpassat stöd till kommunerna om arbetet med jämställdhet inom verksamheten för ekonomiskt bistånd.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med SKL och ska slutredovisas i sin helhet till regeringen senast 1 december 2018.

Hur ser det ut i andra kommuner?

Bland de kommuner som valt att se över praxis för utbetalningar i syfte att uppnå en mer jämställd fördelning mellan män och kvinnor finns det i huvudsak två olika arbetssätt.

Det ena är det som motionären föreslår d.v.s. besluta om att bidraget som regel alltid ska utbetalas till kvinnan i hushållet. Detta innebär ofta att kvinnan i hushållet även görs till registerledare i de fall kommunen använder SUS betalningar. Det är därmed inte säkert att en förändring i praxis som gör kvinnan till registerledare leder till att fler kvinnor får bidraget eftersom det fortfarande är upp till sökande att ange konto för utbetalning i samband med ansökan.

I ett flertal kommuner har det istället tagits beslut om att försörjningsstödet till ett hushåll alltid ska delas lika mellan makar/partners. För majoriteten av hushållen innebär detta att bidraget betalas ut till både mannen och kvinnan, eller fördelas lika mellan registrerade partners.

Tingsryds kommun var en av de första kommuner att införa delade utbetalningar som praxis och har uppmärksammats som ett positivt exempel i samband med regeringens uppdrag till Socialstyrelsen. Exempel på övriga kommuner som har infört delade utbetalningar är Norrtälje, Lidköping, Sundbyberg, och Danderyd.

Sammanfattning bedömning

Social- och omsorgskontoret delar motionärens bedömning att det är angeläget att se över nuvarande praxis kring utbetalningar av försörjningsstöd ur ett jämställdhetsperspektiv. Ekonomi är ofta ett kraftfullt verktyg för kontroll i relationer där det förekommer fysiskt och psykiskt våld. För att säkerställa att nya rutiner kring utbetalningar tas fram i enlighet med bästa tillgängliga erfarenhet föreslås nämnden avslå motionen för att invänta resultatet från socialstyrelsens uppdrag.

När det gäller frågan om att ändra registerledare från mannen till kvinnan i det kommande verksamhetssystemet saknas det inom ramen för detta uppdrag underlag för att bedöma vilka administrativa resurser som krävs för att genomföra detta samt tidplanen. Det är viktigt att påtala att ett beslut om att göra utbetalning av försörjningsstöd till kvinnan i hushållet till ny praxis har inte något samband med verksamhetssystemet och innebär inte att kvinnan blir registerledare. På samma sätt kommer ett beslut om att göra kvinnan till ny registerledare inte automatiskt innebära att bidraget betalas ut till kvinnan i hushållet eftersom Södertälje inte använder systemet med SUS betalningar.